

De waarde van het subjectief welbevinden in de persoonsgerichte ergotherapie bij ouderen met dementie

De ontwikkeling van de observatieschaal WSW-dementie

Koen Geenen

Inhoud

- 1 Inleiding
- 2 Subjectief welbevinden
 - 2.1 Het zes dimensionaal model van het subjectief welbevinden
 - 2.1.1 Het psychisch welbevinden
 - 2.1.2 Het lichamelijk welbevinden
 - 2.1.3 Het sociale welbevinden
 - 2.1.4 Het materiële welbevinden
 - 2.1.5 Het culturele welbevinden
 - 2.1.6 Het existentiële welbevinden
 - 2.2 Subjectief welbevinden en dementie
 - 2.2.1 Psychisch welbevinden en dementie
 - 2.2.2 Lichamelijk welbevinden en dementie
 - 2.2.3 Sociaal welbevinden en dementie
 - 2.2.4 Materieel welbevinden en dementie
 - 2.2.5 Cultureel welbevinden en dementie
 - 2.2.6 Existentieel welbevinden en dementie
- 3 Ontwikkeling van de observatieschaal WSW-dementie
- 4 Resultaten
 - 4.1 Kwantitatieve analyse
 - 4.2 Betrouwbaarheid optimaliseren
- 5 Praktische vertaalslag
 - 5.1 Ergotherapie
 - 5.2 Externe betrokkenen
- 6 Conclusie

Abstract

Bij cliëntgericht en/of persoonsgericht werken bij ouderen met dementie is het de oudere zelf die bepaalt waar zijn noden en prioriteiten liggen. Omdat ouderen met dementie dit vaak niet met woorden kunnen beschrijven moeten zorgverleners op zoek gaan naar specifieke assessmentinstrumenten om de noden en prioriteiten zo objectief mogelijk te bepalen.

Om hieraan tegemoet te komen werd een observatieschaal ontwikkeld: de waardeschaal subjectief welbevinden voor ouderen met dementie (WSW-dementie).

De observatieschaal is gebaseerd op het model van het subjectief welbevinden zoals beschreven door Marcoen (2002) en onderscheidt zes dimensies van subjectief welbevinden: het psychisch, het lichamelijk, het sociale, het materiële, het culturele en het existentiële welbevinden.

Deze zes dimensies spelen complementair op elkaar in. Dit wil zeggen dat de ene dimensie ook zijn effect heeft op andere dimensies. Elke oudere heeft zijn eigen kerndimensie(s) die voor hem persoonlijk bepalen of hij al dan niet een positief en gelukkig leven ervaart.

De observatieschaal brengt in kaart wat de prioriteiten zijn van de oudere met dementie. Deze informatie vormt de aanzet om doelgericht de kwaliteit van leven te bevorderen en de familie te coachen in de kwaliteitsvolle invulling van de bezoekmomenten. Het is deze doelgerichte en 'multi' contextuele aanpak die een vernieuwde kijk biedt op de persoonsgerichte zorg voor ouderen met dementie in relatie tot zijn subjectief welbevinden.

Rond de WSW-dementie werd een onderzoek opgezet bij een groep van 60 ouderen met dementie. De gegevens werden statistisch geanalyseerd.

Uit de analyse blijkt dat de observatieschaal een voldoende hoge interbeoordelaarsbetrouwbaarheid heeft in functie van het bepalen van de kerndimensie heeft en de verschillen in observaties tussen meerdere personeelsleden eerder beperkt zijn.

Trefwoorden

Dementie
 Subjectief welbevinden
 Kwaliteit van leven
 WSW-dementie (waardeschaal subjectief welbevinden voor ouderen met dementie)

Gegevens auteur

Koen Geenen, opleidingsmanager aan de opleiding ergotherapie, Thomas More Hogeschool